

12 Ianuarie 2007, nr. 142

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Hotărîrii entru aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor Fondului republican pentru susținerea înființării plantațiilor viticole

(înregistrat în Parlament cu numărul 4838 din 19 Decembrie 2006)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Hotărîrii entru aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor Fondului republican pentru susținerea înființării plantațiilor viticole.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este hotărîre a Parlamentului, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Deși proiectul actului legislativ supus expertizei nu este însoțit de o notă informativă, care să justifice scopul promovării, din analiza acestuia se poate constata încercarea de a reglementa gestionarea mijloacelor Fondului pentru susținerea înființării plantațiilor viticole.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. În lipsa notei informative este dificil de a evalua suficiența argumentării proiectului supus expertizei.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Asemenea referințe nu se conțin în textul proiectului.

8. Fundamentarea economico-financiară. În lipsa notei informative, este dificil de a determina faptul dacă în procesul de promovare a proiectului s-a făcut o fundamentare financiar-economică a proiectului. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudiciii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Pct.7	Textul integral	Conform punctului 7 al Regulamentului, componența nominală a Consiliului se aprobă și se modifică prin ordinul directorului general al Agenției Agroindustriale "Moldova-Vin". În opinia noastră, lipsa unor prevederi privind perioada pentru care se aprobă componența organului care gestionează mijloacele Fondului și cauzele care ar permite modificarea acesteia, reprezintă norme care favorizează sau pot favoriza corupția. Prezența unei asemenea prevederi lasă la discreția directorului general al Agenției dreptul de a destitui din Consiliu persoanele "neconvenabile", fără a justifica legalitatea hotărîrii sale.	Coruptibilitate Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive Lipsa unor termene concrete	De a prevedea perioada pentru care se aprobă componența organului care gestionează mijloacele Fondului și cauzele care ar permite modificarea acesteia.
2	Pct.20	Textul integral	Potrivit punctului 20 din proiectul Regulamentului rezultă că beneficiarii ai compensației sînt persoanele fizice și juridice <i>înregistrate în modul stabilit</i> . Astfel, legiuitorul nu menționează concret ce fel de înregistrare trebuie să fie aceasta, corespunzător, care este modalitatea de efectuare a ei și unde trebuie aceasta realizată. Totodată, e necesar de menționat că prevederile art. 31 alin. (13) din Legea 57/10.03.2006 nu condiționează obținerea de compensații parțiale a cheltuielilor suportate de persoanele fizice și juridice la înființarea plantațiilor viticole de înregistrarea acestora. O altă obiecție este că punctul 20 din Regulament stabilește că se admit pentru compensație numai terenurile " <i>cu un grad respectiv de îngrijire</i> ", dar nu se menționează cine anume va stabili acest grad de îngrijire și care	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor / obligații excesive Lipsa / insuficiența transparenței funcționării autorităților publice	Trebuie de menționat concret ce fel de înregistrare trebuie să fie aceasta, corespunzător, care este modalitatea de efectuare a ei și unde trebuie aceasta realizată, cine anume va stabili acest grad de îngrijire și care sînt criteriile în baza cărora va fi stabilit acesta

			sînt criteriile în baza cărora va fi stabilit acesta.		
3	Pct.23	Textul integral	În opinia noastră, punctul 23 din Regulament stabilește pentru beneficiarii de compensații cerințe exagerate pentru realizarea acestui drept al lor. Astfel, în baza lit. d) a punctului menționat beneficiarul trebuie să prezinte " <i>actul privind plantarea materialului sădător, confirmat de către administrația publică locală și de direcția agricultură și alimentație a unității administrativ teritoriale</i> ". Considerăm că obținerea confirmărilor în cauză va fi destul de anevoioasă. Totodată, nu este clar care este necesitatea prezentării actului în cauză, dacă, potrivit pct. 25 din Regulament, după prezentarea cererii de către beneficiar, se formează o comisie a cărei membri sînt și reprezentanții administrației publice locale și a direcției agricultură și alimentație a unității administrativ teritoriale, comisie ce are drept scop verificarea plantațiilor viticole înființate.	Coruptibilitate Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor / obligații excesive	Reieșind din cele menționate mai sus, propunem ca litera d) din pct. 23 al Regulamentului să fie exclusă.
4	Pct. 26 și pct. 25		Trebuie de menționat că Regulamentul nu stabilește termenul maxim de examinare a cererii privind acordarea compensării, depuse de către beneficiar. Astfel, pct. 26 prevede că documentele prezentate de către solicitant se examinează în cel mult 30 de zile după prezentarea actului de verificare pe teren a plantațiilor viticole înființate. Concomitent, nu este stabilit în ce termen de la depunerea cererii privind acordarea compensării, comisia specificată în pct. 25, trebuie să efectueze verificarea pe teren a plantațiilor viticole înființate și în ce termen această comisie trebuie să întocmească actul de verificare. Nu este stabilit, de asemenea, cine va suporta cheltuielile de deplasare a comisiei pe teren.	Coruptibilitate Lipsa unor termene concrete	Trebuie de specificat termenul maxim de examinare a cererii privind acordarea compensării, cine va suporta cheltuielile de deplasare a comisiei pe teren.
5	Pct.27	Textul integral	În Regulament nu sînt specificate temeiurile refuzului acordării compensării sau a amînării soluționării cererii. Pct. 27 stabilește doar la general faptul că Consiliul poate lua o decizie de acordare a compensației, de amînare sau de refuz.	Coruptibilitate Temeiuri neexhaustive, ambigui și subiective pentru refuzul unei autorități de a îndeplini anumite acțiuni	Trebuie de specificat temeiurile refuzului acordării compensării sau a amînării soluționării cererii.

Concluzii

Considerăm că prevederile Regulamentului menționate mai sus, pot favoriza comiterea de către responsabilii de implementarea actului legislativ a faptelor de corupție. De asemenea, credem că prevederile respective determină apariția pericolului ca responsabilii de implementarea actului legislativ să elaboreze și/sau să emită, prin intermediul autorităților publice, acte normative și individuale, care le vor permite să acționeze la latitudinea lor în anumite situații ori care să promoveze interesele unor grupuri de persoane. În acest context, considerăm necesară excluderea carențelor menționate în secțiunile precedente ale raportului de expertiză.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției